

ሰንበት ዘመስቀል መስቀል

መስከረም 19 2006 ዓ.ም. (9/29/2013)

- መዝሙር:** 1. መስቀልክ እግዚአ ተሰብሐ...
2. ዝንቱ መስቀል ረድኤት ለእለ ንአምን...

(አብ ናይ መስቀል ሶምን ካልአይ ሰንበት እንተ ወዓለ ሓደ ካብዞም ዝተጠቐሱ መዛሙር ይዝመር)

ንባባት:

- ፩ቆሮ 2:1-12፣ ፩ጴጥ 2:20-ፍ፣ ግ.ሓ. 4:19-31፣ ሉቃ 9:18-28
- ዘኁልቅ 21:4-9፣ ፍሊጲስዩስ 2:6-11፣ ግ.ሓ. 2:22-37፣ ማር 8:27-ፍ።

ምስባክ:

- ወወሃብኮም ትእምርተ ለእለ ይፈርሁክ፣ ከም ያምስጡ እምገጸ ቀስት፣ ወይድኃኑ ፍቁራኒክ።
- ወአጽንኦ እግዚአ ለዝንቱ ተሠራዕክ ለነ፣ ውስተ ጽርሕክ ዘኢየሩሳሌም፣ ለከ ያምጽኡ ነገሥት አምኃ። “ነቲ ንኦና ዘድኃንካሉ ኃይልኻ ግለጾ፣ ስለቲ አብ ኢየሩሳሌም ዘሎ ቤት መቐደስካ ነገሥታት ውህበት ከምጽኡልካ እዮም”። መዝ 68:28-29።

ዘመነ መስቀል ካብ 17-25 መስከረም ዘሎ እዩ። አብዚ ዕለት ሓደ ካብዚ ዝስዕብ መዛሙር መሪጽካ ይዝመር:-

- “መቀልካ ተመስገነ ኃይሊ መስቀልካ እሱራት ፈትሐ፣ ኃይሊ መስቀልካ ለምጻማት አንጽሐ፣ ኃይሊ መስቀልካ ሙታን አተንሥኤ፣ ሰንበት ንሰብ ዕረፍቲ ኢሉ ሰርዐ፣ መስቀልካ ተመስገነ ኣጎይታ ሓቂ ዝኾነ ቃልካ ዓዘዘ”።
- “ነቶም እንአምን እዚ መስቀል ረድኤት ንአይሁድ ስደት እዩ፣ ከምቲ ጎይታና ባዕሉ አብ ወንጌል ዝበሎ ኣነ ጎይታ ሰንበትን አቦ ምሕረትን ሰንበት ምእንቲ ዕረፍቲ ኢሊ ዝሰራዕኩ እዮ”።

መስቀል አብ እምነትና መሰረት ኩሉ እዩ፣ በዚ ምኽንያት አብ ስርዓት አምልኮና አብ ባህልና አብ ኩሉ ዕምቕ ምስጢር መስቀል ይርአ። መስቀል ብኽልተ መኻንያት ኢና እነብዕሎ፡ 1. ነቲ ዓቢ ታሪኻዊ ፍጻሜ አብ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ዝተፈጸመ ንምዝካር። 2. ትርጉም ምልክት መስቀልን አብ ዕለታዊ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና ዝገነፈና መስቀልን ንምግላጽን እዩ።

አብ ዓመተ ምሕረት 326 አብቲ ኢየሱስ ክርስቶስ ዝተሰቐለሉ ተረፈ መስቀል ተረኺቡ። ከም አብሃህላ ቅዱስ ዮውሓንስ አፈወርቅ ቅድስት ኤለና አደ ንጉሥ ቆስጣንጢኖስ ነቲ ክርስቶስ ዝተሰቐለሉ መስቀል ክትረኽቦ ኢላ አብቲ ቀራንዮ ዝተባህለ ኮሮብታ ኩዕታ አካይዳ። አብቲ ኩዕታ ሰለስተ መሳቕል ተረኺቡ፣ አብዚ ካብቶም ምስኡ ዝተሰቐሉ ክልተ ሰረቕቲ አየናይ ናይ ክርስቶስ ምጳኑ ፈሊኻ ክትፈልጥ አይተኻእለን፣ ስለዚ ሓንቲ ሕምምቲ ሰበይትን ሬሳ ናይ ሓደ ሰብአይን አብቲ ቦታ መቐብር አምጺኦም። ነቶን መሳቕል ሓደ ብሓደ አብ ልዕሊ እታ ዝሓመመት ሰበይትን አብ ልዕሊ እቲ ሬሳ ናይ እቲ ሰብአይን ምስ አንበርዖ፣ እቶም ክልተ መሳቕል ሓንቲ ምልክት አየርአዩን ነታ ኢየሱስ ዝተሰቐለላ አብ ልዕሊኦም ምስ አንበሩሎም ግን

እታ ሕምምቲ ሰበይቲ ካብ ሕማማ ብቕጽበት ሓውያ እቲ ሬሳ ኸአ ሕይወት ረኺቡ ተንሢኡ። እዚ ተአምራት አየናይ ናይ ኢየሱስ መስቀል ምጳኑ ብንጹር ገሊጹሎም።

እዚ ወረ ኣብ ኩሉ ምስተወረ ብዙሓት ካብ ዝተፈላለየ ቦታታት ንመስቀል ክርስቶስ ንምርአይን ንምኽባርን ክመጽኡ ጀሚሮም ከምዚ ኢሉ መስቀል ኣብ እምነትና ክከብር ጀሚሩ። ኣብቲ እዋን ናይ ኢየሩሳሌም ፓትሪያርክ ዝነበሩ መቃርዮስ ኣብ ሓፍ ዝበለ ኮይኖም ንመስቀል ሓፍ ኣቢሎም ንኹሉ ሰብ ከምዝርእዮ ገሮም፣ ኩሉ ህዝቢ እና ሰገደ ኩሎም ብሓባር “ኣጎይታና ምሓረና እናበሉ” ይጽልዩ ነሮም። ቅድስቲ እለና ኣብቲ ቦታ ቤተ ክርስትያን ክስራሕ ኣዚዛ። እዛ ሕጂ ዘላ ቤተ ክርስትያን ኣብቲ ኢየሱስ ዝተሰቕሎ “The church of Holy Sepulchre” “ቤተ ክርስትያን ዘመቃብረ እግዚእ” መስከረም 13 335 ተሰሪሓ ተመሪቓ። ካብዚ እዋን ንድሓር ዓመት ዓመት ብዓለ መስቀል ክብዓል ጀሚሩ። ሎሚ ቤተ ክርስትያን መቃብረ እግዚእ ቅዱስ ቦታ ተሓሲባ ብዙሓን ነጋድያን ክርስትያን ካብ ኩሉ ኣብኡ መጸኢም ይሳለሙን ይጽልዩን።

ሎሚ መስቀል ሓባራዊ ምልክት ክርስትናና እዩ። ሓደ ምልክት መስቀል ዝገብር እንተ ረኤና ምልክት ክርስትያን ምጳኑ ንርዳእ። ትርጉም መስቀል ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ክገልጸልና እንከሎ ከምቲ ሙሴ ኣብ በረኻ ንተመን ኣብ ዕንጨይቲ ዝሰቕሎ ከምኡ ክርስቶስ ኣብ መስቀል ምስተ ሰቕለ ድሕነት ከም ዘምጽአልና ይገልጸ። ቅ. ጳውሎስ ኣብ ሰብ ፍሊጲስዩስ ኣብ ዝጸሓፉ ዕሞቕ ምስጢር መስቀል ክገልጸልና እንከሎ ኢየሱስ ንርእሱ ከም ኢሚንቲ ገሩ ምእንታና ኣብ መስቀል ሞይቱ ይብለና። ኩሉ ኣብ ኢድ ሰማያዊ ኣብኡ ገሩ ምእንታና በጃ ኮይኑ። ስቅለት ኢየሱስ ምእንታና ገዛእ ርእሱ በጃ ሂቡ በዚ ምኽንያት ሰማያዊ ኣብኡ ካብ ሞት ኣተንሥኡ። በዚ ምኽንያት ኣብ ኩሉ ሕይወት ክርስትያን ምልክት መስቀል መግለጺ እምነት ኮይኑ ንረኽቦ።

ዕለታዊ መስቀልና ክንፀውር ድላይ ኢየሱስ እዩ፡

ነፍስወከፍና እንጾሮ መስቀል ኣሎና፣ ከም ክርስትያን መጠን ዘመልክዓልና መስቀልና እንተ ጸርና እምበር ብዘይ መስቀል ክንጉዓዝ መልክዕ የብልናን።

ኣብ ማቴ 1:38-39 ከምዚ ይብለና “ እቲ መስቀሉ ፀሩ ደድጎረይ ዘይስዕብ ንኣይ ኣይበቅዕን እዩ፣ እቲ ንሕይወቱ ዚረኽባ ኬጥፍኦ እዩ፣ ንሕይወቱ ምእንታይ ዜጥፍኦ ኸአ ኪረኽባ እዩ” ይብል። እሞ ከመሎና መስቀልና ጸርናዶ ንጉዓዝ ኣሎና? ሕይወትና ክንርኢ ሎሚ እዋኑ እዩ። ነዕሎብጥ ከይንህሉ ሕይወትና ንርኣ። ብርግጽ መስቀል ክትጸውር ቀሊል ኣይኮነን ግን ንመስቀል እንተ ዘይጸርና ክንዕወት ክንሕጎስ ኣብ ቁምነገር ኣብ መንግስተ ሰማይ ክንበጽሕ ኣይንኽእልን ኢና። ዕለት ዕለት መስቀለይ ክጸውር ሓግዘኒ ንበሎ።

ቅ. ጳውሎስ ኣብ 1ቆሮ 1:18 ብዛዕባ መስቀል ክዛረብ እንከሎ ከምዚ ይብል “ቃል መስቀል ነቶም ዝጠፍኡ ዕሽነት እዩ፣ ንኣና ነቶም እንድጎን ግና ኃይሊ ኣምላኽ እዩ” ይብለና። ኣብዚ ኣተሓሳስባና ኩሉ ናትና ዘበለ ካብቲ ናይ ኣምላኽ ፍሉይ ከምዝኾነ ይገልጸልና። ብናይ ሰብ ኣተሓሳስባ ጥራሕ ተመሪሕና ንመገዲ ኣምላኽ ክንርድኦ ዘይክኣል እዩ። ኣብ ዓሚቕ ርድኢት ኣምላኽን ኣብ ፍቕሩን ክንበጽሕ ድሩት ዓቕምናን ኣፍልጦናን ክነለሊ፣ ኣምላኽ ከም ዘድልየና ምርዳእ፣ እምነትና ኣብ ወዱ ኢየሱስ ከድጎና ኢሉ ዝሰደዶን ኣብ መስቀል ኮይኑ ከድጎና ዝልኦኽ ምእማንን የድሊ።

ልዕሊ እዚ ነገራት ብኣፍልጦን ብፍቕሪ ኣምላኽ ክንዓቢ ዝድለ እንተ ድኦ ኮይኑ ሕይወትና ክንቅርብ ስድንድዋት ክንከውን፣ መንፈስ ቅዱስ ኣብ ዝመርሓና ብእምነት ክንከይድ ወላ እውን ኣንጻር መብዝሕትኦም ሰባት ካብ ዝርድእዎ እንተ ርሓቕና። እዚ ዝኾነሉ ቀንዲ ምኽንያት ከኣ ኢየሱስ ንርእሱ ከምኡ እዩ ዝነበር ነሩ፣ መገዲ መስቀል እናተገዕዘ እዩ ዝኸይድ ነሩ፣ ከም ክርስትያን መጠን ክንጉዓዞ ዝግብኣና መገዲ እዩ።

ኣብ መልእኽቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፍሊጲስዩስ እንተ ኣንብብና እንርእዮ ሕይወት ኢየሱስ ብምልኡ መስቀል ዝመልኦ ከም ዝነበረ እዩ። እዚ ኹሉ ንሰመያዊ ኣብኡ ክእዘዝን ንኣና ስለ ዘፍቀረን

ምእንቲ ድኅነትና ኢሉ ብነጻ ንርእሱ ኢሚንት ክገብር መረጹ። ድኅርዚ ኢየሱስ ኣብ ኩሉ ኣገልግሎቱ ብምሉእ ትሕትናን ፍቕርን ንኻልኣት ኣገልጊሉ ነቲ ሰማያዊ ኣብኡ ዝልክኾ ተልእኮ ክሳብ ዝፍጽም ብኹሉ ተኣዛዚ ኮይኑ። ግዚኡ ምስ በጽሐ ፍቕሪ ኣምላኽ ገሊጹልና፤ ብነጻ ንገዛእ ርእሱ ኣብ መስቀል ሰዊኡ፤ እዚ ኸኣ ከድኅነና ኢሉን ሕድገት ኃጢአትና ክህበና ኢሉን ገበሮ። ድሕሪዚ ኢየሱስ ሰማያውን ዘለዓለማዊ ሕይወት መታን ክኸፍተልና ኢሉ ካብ ሞት ተንሢኡ ንሰማይ ዓሪጉ።

ንኹሉ ብሕጽር ዝበለ ክንገልጸ እንተ ኾና ኢየሱስ ንመገዲ መስቀል ዝመረጸ ከድሕነና ጥራሕ ኢሉ ኣይኮነን እንታይ ድኣ መስቀል መገዲ ድኅነት ኮይኑ ብኣኡ ከም ዝርኸብ ክገልጸልና ኢሉ እዩ። ንሕና ምእንቲ ሕይወት ክንረክብ ኢሉ ንሱ ከም ዝሞተ ንሕና እውን ቀጺልና ካብ ኃጢአት ክንመውት ኣሎና እዚ ኸኣ ኣብ ዝተሓደሰ ሕይወትን ኣብ ምሉእ ሕይወት ኣብ ክርስቶስ መታን ክንበጽሕን እዩ። ሓዲስ ሕይወትና መጠን ኣብ ኣገልግሎትን ፍቕርን ናይ ኣምላኽን ብጻትናን ዝገበርና መጠኑ ኣብ ክርስትያናዊ ሕይወትና ዕዉታት ክንከውን ኣና። እዚ ንምሉእ ሰላምን ፍቕርን ከም እነስተማቕር ንኹሉ ዘድልየና ጸጋ ከም እንረክብ ይገብረና። ሓዲስ ሕይወት ኣብ ክርስቶስ ካልእ ዘቕርበልና ኣልኦ ንሱ ኸኣ ብተስፋ ከምእንነብር ዋሕስ ሂቡ ኣብ ዘለዓለማዊ ሕይወት ከምእንሳተፍ ይገብረና።

እዋናት መስቀል እምብኣር ምሕረት ክነዘውትር ንዝንነፈና ፈተና ኣብ ጽቡቕ ለዊጥና ክንክእል ከምኡ ኣብ ሕይወትና ኩሉ ጊዜ እንኸፍሎ ዋጋ ከምዘሎ ፈሊጥና ስንድዋት ክንከውን ከምዘሎና የዘኻኸረና፤ ከይጸገመና ከይከበደና ጉዕዞ ሰማይ ክንሕዝ ኣይክኣልን እዩ እሞ ኦ ኣምላኽ ኣብ ሕይወትና መስቀልና ጸርና ክንስዕበካ ሓግዘና ንበሎ።

ንኹልና ርሑስ መስቀል በሪቕ ሰላም ፍቕሪ ተኣዊጁ እሱር ዝፍትሓሉ ጭኑቕ ዝርህወሉ ዝተወልደ ዝዓብየሉ ወላዲ ዝኸብረሉ ውሉድ ዝምረቕሉ ዘመን ይግበረልና። ብሩኽ ብዓለ መስቀል ንኹልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ